

I Congrés d'Història Marítima de Catalunya

El Museu Marítim de Barcelona va posar en marxa, l'any 2001, dues grans línies de recerca. L'una representa de fet un nou impuls a la recerca sobre les Drassanes Reials, la seva història i el seu sentit històric i arquitectònic. L'altra, més nova en el seu plantejament, vol incidir en la recerca sobre la història marítima catalana més recent, la corresponent als segles XIX i XX. En aquest darrer cas es tracta d'aportar, a través de diferents iniciatives, alguna llum sobre aquests darrers cent o cent cinquanta anys, el període més proper i, paradoxalment, un dels més mal coneguts de la nostra història marítima.

I és en aquest sentit que, com un engranatge més de la màquina, es va fer els dies 13, 14 i 15 de novembre de 2002 el **I Congrés d'Història Marítima de Catalunya**, l'objectiu principal del qual era el d'aprofundir en el coneixement de la tradició marítima de Catalunya en general i de Barcelona en particular, actualitzant la seva memòria històrica i dirigint una atenció preferent als dos últims segles, un període proper però poc documentat, que ens permetrà unir l'estudi del passat amb el coneixement de què

són la navegació i les activitats marítimes i portuàries a casa nostra avui dia.

El Congrés es va organitzar en cinc sessions articulades al voltant de cinc grans àrees temàtiques:

- * Àrea d'economia i món empresarial, oberta amb la conferència del

Dr. Jesús Maria Valdaliso (Universitat del País Basc) *La historiografía marítima de la España contemporánea: tendencias y avances recientes*.

- * Àrea d'infraestructures i obra pública, presentada pel Sr. Luis Montero (Port de Barcelona) amb la conferència *El port de Barcelona: una història recent*.

- * Àrea d'etnologia marítima, presidida pel Dr. Joan Lluís Alegret (Universitat de Girona) amb la ponència *Etnologia de les societats marítimes: perspectives d'anàlisi, àmbits d'estudi i propostes de treball*.

A partir de la presentació del Dr. Alegret es van fer paleses les enormes possibilitats en aquest camp de treball, així com la quantitat i qualitat dels treballs que es fan a casa nostra en el camp de la cultura marítima. Malauradament no hi va haver gaires comunicacions en aquest bloc, que va ser

completat amb presentacions de difícil encaix en la temàtica. Va quedar clar que per a propers congressos similars s'haurà d'estimular la presentació de treballs sobre etnologia marítima, oferint als especialistes una plataforma per donar a conèixer les seves recerques i centres d'interès.

- * Àrea de Barcelona Marítima. Va ser introduïda pel Sr. Enric Garcia (Museu Marítim de Barcelona) amb la conferència *Hijos de José Tayà: el miratge de la Gran Guerra a Barcelona (1916-1926)*.

- * Àrea de ciències nàutiques i tecnologia. Aquesta darrera sessió va fer-se de forma conjunta amb la Societat Catalana d'Història de la Ciència i la Tècnica (filial de l'Institut d'Estudis Catalans) coincidint amb la VII Trobada d'Història de la Ciència i la Tècnica. La temàtica va ser prestada amb la conferència del Dr. Francesc Xavier Barca (Universitat Politècnica de Catalunya) *Dels càlculs d'estima a l'astronomia nàutica. L'ensenyament de les ciències nàutiques a l'Escola de Nàutica de Barcelona*.

Cada àrea va incloure, a més a més de les diferents intervencions de presentació, comunicacions de gran interès, fins a un total de 31. En tots els casos es va fugir de l'academisme, i es va buscar sobretot la creació d'una atmosfera òptima per a l'intercanvi d'idees i coneixements. En total hi van participar 115 persones i, tant des del punt de vista de participació com des del punt de vista científic, el Congrés ha estat un èxit, que obre sens dubte el camí a l'organització, l'any 2004, d'un II Congrés, així com d'altres iniciatives i

Història Marítima de Catalunya

1

 Congrés

Museu Marítim de Barcelona
13, 14 i 15 de novembre de 2002

museu marítim

DRASSANES REIALES DE BARCELONA

projectes en el camp de la recerca. En aquests moments s'està preparant l'edició de les Actes, que seran presentades al setembre del 2003.

L'organitzador del Congrés ha estat el Museu Marítim de Barcelona, amb la participació, com a coorganitzadora, de la Societat Catalana d'Història de la Ciència i la Tècnica (filial de l'IEC) i la col·laboració d'altres importants institucions: la Cambra de Comerç, Indústria i Navegació de Barcelona, el Centre de Logística i Serveis Marítics (UPC), el Museu d'Història de Catalunya, el Museu d'Història de la Ciutat i el Port de Barcelona.

